

‘Wonen is meer dan een dak boven je hoofd’

Je huis is een plek die je een stevige basis biedt, waar je je veilig voelt en waar je het zelf voor het zeggen hebt. Van daaruit kunt je sociale contacten onderhouden en mee doen in de samenleving. Wonen is dus veel meer dan een dak boven je hoofd. Ook de woonomgeving speelt een grote rol. Mensen met een lichamelijke beperking, chronische ziekte, verstandelijke beperking, GGz-problematiek, jongeren en ouderen die – op den duur – zorg en ondersteuning vragen hebben allemaal behoefte aan zo’n plek. Het VN-verdrag ‘Gelijke rechten voor personen met een handicap’ vormt de kapstok voor deze leidraad op goed wonen. Onderstaande punten hanteren wij als meetlat voor huisvestingsbeleid en maatregelen voor (toekomstige) cliënten in Amsterdam.

■ REGIE

Cliënten willen regie over hun kwaliteit van wonen kunnen voeren en daarop dus invloed kunnen uitoefenen. Regie wil zeggen: grip op je leven hebben, ook als je gebruik maakt van zorg en ondersteuning. Om regie te kunnen voeren zijn keuzevrijheid en informatie nodig.

Keuze, om zelf te kunnen bepalen waar je wilt wonen en hoe.

Goede informatie wil zeggen: voor iedereen te vinden en begrijpelijk.

■ PARTICIPATIE

Je maakt deel uit van de buurt waarin je woont. Voor goed wonen (= leven) is contact met anderen nodig. Kleinschalige ontmoetingsplaatsen op korte afstand (400m) en kringen van buurtbewoners, vrijwilligers en professionals (op een schaal van 6.000 bewoners) helpen daarbij. Mensen in de buurt, van jong tot oud en met verschillende achtergronden, met of zonder beperking, kennen elkaar en de beschikbare faciliteiten in de buurt. Ze zijn dan sneller bereid om elkaar te helpen en mee te nemen naar een activiteit. Het Huis van de Wijk is voor de meeste mensen te groot en te ver weg.

■ KWALITEIT

De beleving en ervaringen van cliënten zelf bepalen wat zij nodig hebben om een volwaardig bestaan te leiden. Signalen daarover moeten leidend zijn voor de inrichting van wonen, welzijn en zorg. Hier onder een aantal ingrediënten.

- Een sociaal toegankelijke buurt. Een buurt waar je als cliënt gezien en gehoord wordt, iemand bent, mee kunt doen.
- Voor mensen met een kleine portemonnee: betaalbare woningen en voorzieningen in een buurt, waarin je een sociaal netwerk hebt of kunt opbouwen. En waar je, zeker als je nog jong bent, perspectief hebt.
- Een fysiek toegankelijke buurt, niet alleen bij de aanleg maar ook bij onderhoud. Dit is nodig om isolement te voorkomen. Ook goed bereikbaar openbaar vervoer in héél Amsterdam (loopafstand max. 400 m) is een onmisbare voorziening om mobiel te kunnen blijven.
- Een veilige buurt: goede verlichting, inbraakpreventie, geen criminaliteit. Maar ook: niet meer in aanraking komen met daders (denk aan huiselijk geweld, loverboys, pesters of dealers).

- Voor gezinnen: scholen en speelplekken in de buurt die geschikt zijn voor kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking, met psychische problemen, met vrijwilligers en professionals die kunnen omgaan met probleemsituaties.
- Voor ouderen: levensloopbestendige buurten waarin wonen, welzijn en zorg samen hangen, zodat je kunt blijven wonen in je eigen buurt, tot aan het levenseinde. Wie niet meer thuis kan blijven wonen vindt een gemeenschappelijke woonvorm in de eigen buurt, een 'zorghuis' dat een spil in de buurt vormt.

■ **TECHNOLOGIE**

Pas technologie toe die het leven van mensen met een beperking mogelijk maakt. Dit kan van alles zijn. Van spraaksturing tot robotarmen, van robot-stofzuigers tot gordijnen met afstandsbediening, van signaleringssystemen tot het monitoren van de eigen gezondheid en app's. Daardoor krijgen hulpverleners meer tijd om persoonlijke aandacht te geven aan de cliënt. Pas alleen voorzieningen toe waarvan de bewezen is dat ze werken én waarbij de ervaringen van cliënten aantoonbaar zijn meegenomen.

■ **VOLDOENDE PASSEND WONINGAANBOD**

Zorg dat er voldoende capaciteit voor geschikt wonen is in alle wijken. Dit vraagt om een integrale meerjarenplanning van behoefte en aanbod op buurtniveau, niet alleen van huisvesting maar ook van voorzieningen. Houd een klein overschot aan geschikte woningen. Maak harde afspraken over resultaten en voer deze ook daadwerkelijk uit.

Wees creatief in verschijningsvormen en kijk naar goede voorbeelden als meer generatiewoningen en Architectuur Lokaal.

■ **PARTICULIER INITIATIEF**

Geef ruimte aan particuliere wooninitiatieven. Leer van hun creativiteit en biedt regelruimte. Maar pas op voor misbruik van deze regelruimte door 'huisjesmelkers'. Biedt ook ruimte aan omgekeerd wonen: geclusterd wonen van cliënten samen met mensen zonder beperking.

■ **INTEGRALE BENADERING**

Werk vanuit een integrale benadering, waarbij de cliënt en diens behoeften centraal staan. Wie zorg en ondersteuning vraagt is geen klant, maar iemand met een eigen leven, geschiedenis en toekomst. Met eigen opvattingen en verwachtingen van het leven. Familie, vrienden, kennissen en burens horen daar bij. Zij staan dicht bij de burger, vormen diens vangnet. Gemeente en gemeentelijke diensten, stadsdeelmedewerkers, zorgverzekeraar, aanbieders van welzijn en zorg, woningcorporaties, maatschappelijke dienstverleners en vrijwilligers werken samen om deze integrale aanpak mogelijk te maken. Niet vanuit hun deelbelangen, maar zij stellen zich ten dienste van de Amsterdammer. De focus ligt op kwaliteit van leven.

■ **CLIËNTENBELANG AMSTERDAM ONDERSTEUNT CLIËNTEN DOOR:**

- Het verzamelen van signalen van cliënten;
- belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding;
- het uitvoeren van projecten gericht op zelfmanagement;
- oprichten van een testpanel voor informatie;
- organiseren van dialoogbijeenkomsten;
- samenwerking met andere cliëntpartijen in de stad.

Clïëntenbelang
A M S T E R D A M

Amsterdam, 3 maart 2016